

PEER SCHAUMBURG-MÜLLER

ERIK WERLAUFF

SELSKABS LOVEN

MED KOMMENTARER

2. UDGAVE

JURIST- OG

ØKONOMFORBUNDETS FORLAG

Peer Schaumburg-Müller & Erik Werlauff
Selskabsloven

2. udgave, 1. oplag

© 2014 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted
Tryk: Narayana Press, Gylling

Printed in Denmark 2014
ISBN 978-87-574-3093-6

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoeef.dk
www.djoeef-forlag.dk

Indhold

Oversigt

Forord.....	15
Forkortelser	21
Selskabsloven.....	23
 Kommentarer til loven	
1. Lovens anvendelsesområde mv.	147
1 a. Kommunikation	193
2. Registrering og frister.....	199
3. Stiftelse	237
4. Kapitalandele, ejerfortegnelser mv.	351
5. Omsættelighedsbegrænsninger og indløsning.....	437
6. Generalforsamling	479
7. Kapitalselskabets ledelse mv.	615
8. Medarbejderrepræsentation.....	763
9. Revision og granskning	787
10. Kapitalforhøjelser.....	815
11. Kapitalafgang.....	907
12. Egne kapitalandele.....	963
13. Økonomisk bistand med et kapitalselskabs egne midler	989
14. Kapitalselskabers opløsning	1023
15. Fusion og spaltning	1085
16. Grænseoverskridende fusion og spaltning	1223
16 a. Grænseoverskridende flytning af hjemsted	1349
17. Omdannelse	1377
18. Overtagelsestilbud i aktieselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads.....	1427
19. Filialer af udenlandske kapitalselskaber.....	1449

20. Statslige aktieselskaber.....	1471
20 a. Iværksætterselskaber.....	1479
21. Partnerselskaber.....	1487
22. Erstatning, tvungen overdragelse mv.....	1497
23. Straffebestemmelser mv.....	1541
24. Klageadgang.....	1553
25. Ikrafttræden.....	1559
Litteratur.....	1571
Domme og kendelser.....	1581
Stikord.....	1587

Indhold

Detaljeret

Forord.....	15	§ 15.....	217
Forkortelser.....	21	§ 16.....	219
Selskabsloven.....	23	§ 17.....	224
		§ 18.....	227
		§ 19.....	228
		§ 20.....	229
		§ 21.....	232
		§ 22.....	233
		§ 23.....	234
Kommentarer til loven			
1. Lovens anvendelses- område mv.			
§ 1.....	147		
§ 2.....	155		
§ 3.....	164	3. Stiftelse	
§ 4.....	166	§ 24.....	237
§ 5.....	171	§ 25.....	240
§ 6.....	182	§ 26.....	241
§ 7.....	183	§ 27.....	243
§ 8.....	191	§ 28.....	248
		§ 29.....	260
		§ 30.....	265
1 a. Kommunikation		§ 31.....	269
§ 8 a.....	193	§ 32.....	278
§ 8 b.....	196	§ 33.....	284
§ 8 c.....	197	§ 34.....	293
		§ 35.....	297
2. Registrering og frister		§ 36.....	299
§ 9.....	199	§ 37.....	312
§ 10.....	205	§ 38.....	316
§ 11.....	207	§ 39.....	320
§ 12.....	210	§ 40.....	321
§ 13.....	213	§ 41.....	331
§ 14.....	215		

Forord

Aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven blev i 2010 afløst af en fælles selskabslov, lov nr. 470 af 12/6 2009 – nu lovbekendtgørelse nr. 322 af 11/4 2011 og optrykt med bestemmelser gældende 1. januar 2014 i erhvervsstyrelsens vejledning nr. 9076 af 13/2 2014. Vi udgav kort tid herefter sammen 1. udgaven af »Selskabsloven (aktie- og anpartsselskabsloven) med kommentarer«.

SL er, som det var forudsat i bemærkningerne til 2009-loven, blevet evalueret, og det har medført en ret omfattende ændring af loven ved lov 612/2013 af 12. juni 2013. Ændringsloven indførte bl.a. en ny selskabsform: iværksætterselskabet (forkortet IVS).

Særligt vedtagelsen af lov 612/2013, men også flere andre ændringslove tidligere siden 2009-loven, har gjort en opdateret kommentar til SL påtrængende, da der i hvert fald med 2013-ændringerne er tale om en ganske gennemgribende reform af reglerne for A/S'er og ApS'er.

Den nu foreliggende 2. udgave er dermed en ny og ajourført udgave af 1.-udgaven af »Selskabsloven (aktie- og anpartsselskabsloven) med kommentarer«, som vi sammen udgav i 2010.

SL, blev vedtaget tilbage i 2009, med ikrafttrædelse i 2010, samlede AL og ApL og gjorde dem mere sammenhængende, moderne og fleksible. Derved opnåede en bedre systematik og sammenhæng mellem de enkelte bestemmelser, ligesom SL udnyttede de muligheder, som EU-reguleringen indeholder for at sikre en dynamisk og fleksibel lovregulering, som er til størst mulig fordel for danske selskaber. SL blev til på baggrund af betænkning fra Udvalget til modernisering af den danske selskabslovgivning, *bet. 1498/2008*.

Formålet med SL var særligt at gøre dansk selskabsret internationalt konkurrencedygtig, at samstemme reglerne for A/S'er og ApS'er mest muligt med hinanden og at skabe en betydelig grad af forenkling for det enkelte selskab, dvs. med udeladelse af en række i det tidligere AL og

ApL gældende formforskrifter – om end selve loven allerede ved ikrafttrædelsen med sine næsten 375 paragraffer næppe kunne kaldes »enkel«.

Det var særligt de gennem reformen liberaliserede krav til selskabernes kapitalforhold, der kendetegnede reformen, jf. *Erik Werlauff* i UfR 2009 B s. 143 ff. Mens lovgivningen for ApS'er i vidt omfang var – og fortsat er – uharmoniseret, er der en vidtgående EU-retlig harmonisering af reglerne om A/S'er, og de vigtigste dele af denne aktieretlige harmonisering er sket på kapitalområdet, hvor harmoniseringen er sket gennem kapitaldirektivet, 77/91, således som dette blev ændret (»liberaliseret«) ved direktiv 2006/68.

Udviklingen fra 1977-direktivet til 2006-ændringerne var præget af det ændrede syn på betydningen af selskabets kapital, og Danmark udnyttede med selskabsreformen 2009/10 de muligheder, som efter kapitaldirektivet og ændringsdirektivet tilbydes selskaberne i henseende til liberaliserede kapitalforhold.

Der er næppe tvivl om, at danske selskaber herved blev internationalt konkurrencedygtige, jf. nærmere *Erik Werlauff* i EU&M 2009 s. 166 ff og *samme* i ECL 2009, issue 4, s. 160 ff. Se også *Erik Werlauff* i Advokaten 2009 nr. 4 s. 30 f, *samme* i Skatterevisorforeningen – Jubilæumsskrift 1969-2009, s. 29 ff og *samme* i R&R 2009 nr. 7 s. 12 ff.

Man må heller ikke overse reformens store betydning for forenklingen af selskabernes administrative forhold, mulighed for fremmedsprog på generalforsamlings- og bestyrelsesniveau, mulighed for indførelse af ægte tostrengt ledelse (direktion og tilsynsråd) mv.

Siden SL's ikrafttrædelse er loven ændret flere gange, således ved lov nr. 159 af 16/2 2010, lov nr. 718 og 720 af 25/6 2010, lov nr. 1557 af 21/12 2010, lov nr. 477 af 30/5 2012 om øget adgang til oplysninger om ihænde-haveraktier for offentlige myndigheder og lov nr. 1383 af 23/12 2012 om indførelse af regler om måltal og politikker om den kønsmæssige sammensætning af det øverste ledelsesorgan mv.

I forbindelse med vedtagelsen af SL i 2009 besluttede Folketinget, at loven skulle evalueres helt eller delvist, 2 år efter at bestemmelserne om selskabskapitalen i lovens § 4 trådte i kraft, jf. SL § 374. Denne evaluering havde til formål at følge op på de erfaringer, som erhvervsliv, myndigheder og andre interessenter har gjort sig med den nye SL.

På baggrund af evalueringen af SL blev lov nr. 612/2013 vedtaget. 2013-loven nedsatte bl.a. kapitalkravet for ApS'er til 50.000 kr., og der indførtes en særlig type ApS'er, IVS'et, som særligt er målrettet iværksæt-

tere. I et IVS stilles ikke størrelseskrav til selskabskapitalen. Siden SL trådte i kraft i 2010, er der kommet afgørelser fra EU-Domstolen, der fastslår, at der skal være adgang til at flytte hjemsted på tværs af landegrænserne inden for EU-medlemsstaterne. SL indførte derfor ved 2013-loven også bestemmelser om grænseoverskridende flytning af hjemsted til og fra Danmark, jf. SL §§ 318 b-318 j. Også reglerne om stiftelse blev ændret ved 2013-loven, jf. SL §§ 28 ff. Kravet om fuld indbetaling af overkurs i SL af 2010 havde baggrund i 2. selskabsdirektiv, der alene gælder for A/S'er, og var gennemført ved SL § 33, stk. 1, 2. pkt. Ved stiftelse af et ApS ændrede 2013-loven bestemmelserne om indbetaling, så der nu kun er krav om indbetaling af 25 pct. af en eventuel overkurs.

Evalueringen viste endvidere, at åbningsbalancen, der skal være indeholdt i vurderingsberetningen, har en begrænset værdi i de tilfælde, hvor kapitalselskabet stiftes ved indskud af en bestemmende post kapitalandele i forhold til den omkostning, der er forbundet med udarbejdelsen. Efter 2013-loven skal vurderingsberetningen derfor ikke indeholde en åbningsbalance, når et kapitalselskab stiftes ved indskud af en bestemmende post kapitalandele.

Det er muligt fremover at stifte et selskab med regnskabsmæssig virkning tilbage i tid, hvor stiftelsen sker ved indskud af en bestemmende ejerandel i en anden virksomhed, således at bestemmelsen ikke er begrænset til kapitalselskaber, men også omfatter andre juridiske personer. 2013-loven forenkler en række af de i SL fastsatte formkrav til fuldmagter, således at der ikke stilles særlige tids- og indholdsmaessige formkrav til fuldmagter, der gives til selskabets ledelse.

På baggrund af UfR 2012.1228 H i sagen om bankTrelleborg, er det med 2013-loven præciseret, at et selskabs egne kapitalandele og et datterselskabs kapitalandele i dets moderselskab ikke medtælles ved opgørelsen af, om en bestemt ejerandel eller stemmeandel er opfyldt.

Med 2013-loven blev det også tydeliggjort, at det er muligt for generalforsamlingen at træffe beslutning om, hvorvidt der kan ske delvis indbetaling af selskabskapitalen.

2013-loven præciserede, at der ved udbetaling af ekstraordinært udbytte kan anvendes optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for, under forudsætning af, at beløbet ikke allerede er udloddet, forbrugt eller bundet. 2013-loven præciserede også, at det er muligt for selskaberne at gen-

nemføre en kapitalnedsættelse til udbetaling eller henlæggelse til en særlig reserve, når kreditorernes anmeldelsesperiode på 4 uger er udløbet.

2013-loven ændrer også bestemmelsen om erhvervelse af egne kapitalandele og indeholdt også en række tekniske ændringer vedrørende fusion og spaltning, der havde til formål at tydeliggøre, hvad der gælder.

Der indsattes i loven også en hjemmel til for Erhvervsstyrelsen til at fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af fusions- og spaltningssplaner. Der er ved direktiv 2009/109/EF indført en ny mulighed i både fusionsdirektivet, spaltningssplaner og direktivet om grænseoverskridende fusioner, som medfører, at selskaberne kan gives mulighed for at offentliggøre fusions- og spaltningssplaner på deres egen eller anden dertil egnet hjemmeside. Da der er tale om en mulighed, som medlemsstaterne frivilligt kan vælge at indføre bestemmelser om, vil den valgte løsningsmodel ikke medføre problemer i forhold til implementeringsfristen for direktivet.

En række af bestemmelserne i SL om grænseoverskridende fusioner er rent nationale bestemmelser, der udfylder de begrænsede bestemmelser i direktivet om grænseoverskridende fusioner. En række af disse bestemmelser har baggrund i fusionsdirektivet vedrørende nationale fusioner. Bestemmelserne om grænseoverskridende spaltninger er rent nationale bestemmelser, som er udarbejdet på baggrund af de nationale regler om spaltninger suppleret af bestemmelserne om grænseoverskridende fusioner. I 2013-loven præciserede og ændrede en række af disse regler.

Bestemmelserne om andelsselskabers mulighed for at blive omdannet til et A/S er rent nationale bestemmelser med baggrund i bl.a. fusionsreglerne med de fornødne tilpasninger. 2013-loven præciserede de tilsvarende bestemmelser om omdannelse, som præciseredes for så vidt angår nationale fusioner og spaltninger. Med SL blev det i visse tilfælde muligt at fravælge planen ved fusioner og spaltninger. Med 2013-loven er det nu muligt for andelshaverne i enighed at fravælge omdannelsesplanen ved en omdannelse af et andelsselskab til et A/S. Hvis omdannelsesplanen fravælges, er der en række indholdskrav til beslutningen om at gennemføre omdannelsen svarende til, hvad der gælder ved fusioner og spaltninger.

2013-loven indførte nye bestemmelser om, at kapitalselskaber kan flytte deres hjemsted til og fra Danmark, således at det fremgår klart, hvad kapitalselskaberne skal iagttage i forbindelse hermed.

Endelig indeholder 2013-loven talrige præciseringer og tydeliggørelser af SL. Der er mest tale om forkerte henvisninger og ændringer af meget teknisk karakter, som sprogligt er søgt forbedret og forenklet. SL's opbygning medfører, at de samme sproglige ændringer skal foretages adskillige gange, hvilket medførte, at omfanget af 2013-loven umiddelbart indikerer langt flere ændringer, end hvad der reelt er tale om.

En lang, lang række af SL's bestemmelser omtaler Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen blev oprettet den 1. januar 2012 og varetager de opgaver, som tidligere blev varetaget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen og It- og Telestyrelsen. Erhvervsstyrelsen er, som tidligere Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, en del af Erhvervs- og Vækstministeriet. Betegnelsen »Erhvervs- og Selskabsstyrelsen« er ikke generelt ændret i SL. Kun dér hvor en bestemmelse i anden sammenhæng er ændret, er også navnet »Erhvervs- og Selskabsstyrelsen« ændret til »Erhvervsstyrelsen«. I kommentarerne har vi generelt anvendt betegnelsen »Erhvervsstyrelsen«, uanset om lovbestemmelsen har ændret betegnelsen, og uanset om der fx måtte være tale om en afgørelse truffet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Målet med »Selskabsloven (aktie- og anpartsselskabsloven) med kommentarer« er fortsat, ligesom det gjaldt for 1.-udgaven af kommentaren og vore tidligere fælles bøger: »Werlauffs kommenterede aktieselskabslov« og »Werlauffs kommenterede anpartsselskabslov«, at give advokater, revisorer, firmajurister og andre praktikere samt studerende og ikke-jurister et samlet overblik over den danske selskabslov (SL), paragraph for paragraph.

Hvis en lovkommentar skal gøre nytte, skal den for det første være pålidelig i sin behandling af lovparagrafferne; man skal kunne stole på den som informationskilde, når man står med et konkret problem.

Dernæst skal lovkommentaren være nem og enkel at bruge, eftersom de færreste læser den fra ende til anden; de fleste bruger den ad hoc, når et konkret problem er opstået i den travle dagligdag og skal læses her og nu.

Det er dog også ønskeligt, hvis den, der har tid og lyst, kan læse bogen på tværs, dvs. gennemgå bogens væsentligste dele, og derved få et godt overblik over den kommenterede lov. En sådan ambition stiller visse specielle krav til bogens opbygning.

Fra tyske lovkommentarer har vi, som det også gjaldt for 1. udgaven, hentet inspiration til at forsyne hver lovparagraf med en ganske kort for-

klarende overskrift i kantede parenteser []. Herved lettes, efter vor opfattelse, overblikket over lovteksten og dens opbygning. Disse overskrifter er selvsagt uautoriserede, idet originalteksten ikke indeholder sådanne. I et vist omfang går disse forklarende overskrifter i kantede parenteser dog nu igen fra de officielle underoverskrifter, loven efter reformen en del steder er forsynet med.

Frederiksberg og Aalborg Universitet, marts 2014

Peer Schaumburg-Müller

Erik Werlauff

Forkortelser

ABL	aktieavancebeskatningsloven
AG	Aktiengesellschaft
AktG	Aktiengesetz
AL	aktieselskabsloven
Apl. 1973	anpartsselskabsloven af 1973
Apl.	anpartsselskabsloven
A/S	Aktieselskab
ApS	Anpartsselskab
Bkg.	bekendtgørelse
Bet.	Betænkning
BGH	Bundesgerichtshof
D	(i relation til omtalen af koncernspørgsmål) datterselskab
EFL	lov om erhvervsdrivende fonde
ELR	European Law Review
ET	Erhvervsjuridisk Tidsskrift
ERT	Europarättslig Tidsskrift
EU	Den Europæiske Union
FBL	fondsbeskatningsloven
FL	lov om finansiel virksomhed
FL	lov om fonde og visse foreninger
FUSL	fusionsskatteloven
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung
GmbHG	Gesetz über Gesellschaften mit beschränkter Haftung
H	Højesterets dom eller kendelse
ICCLJ	International and Comparative Corporate Law Journal
IVS	Iværksætterselskab
J	Juristen
JD	Juristens Domssamling
JT	Juridisk Tidsskrift vid Stockholms Universitet
J.U.	Juridisk Ugebrev
L	lovforslag (nr.)
LG	Lønmodtagernes Garantifond
LG-loven	lov om Lønmodtagernes Garantifond
LL	ligningsloven
LR	Ligningsrådet (nu Skatterådet)
LSK	landsskatteretskendelse
M	(i relation til omtalen af koncernspørgsmål) moderselskab
NJA	Nytt Juridisk Arkiv

SELSKABSLOVEN med kommentarer er bibelen på området for kapital-selskaber. Den er et uundværligt arbejdsredskab for praktikere, rådgivere, forskere og studerende.

Bogen indeholder en komplet opdatering af kommentarerne i forhold til de mange ændringer i selskabsloven siden 1. udgaven, men bygger i øvrigt på de to forfatteres velkendte kommentar til selskabsloven fra 2010. Den er enkel at finde vej i og den rummer en guldgrube af konkret viden om selskabsloven og selskabsretten.

Peer Schaumburg-Müller er vicedirektør og ekstern lektor på Juridisk Institut CBS, hvor han bl.a. underviser i kapitalmarkedsretlige fag. Han er forfatter til en lang række bøger og tidsskriftsartikler inden for børs- og kapitalmarkedsretlige emner.

Professor, dr.jur. Erik Werlauff, advokat (H), forsker og underviser ved Aalborg Universitet. Han rådgiver selskaber og er dommer i danske og internationale voldgiftssager om kapitalmarkedsretlige spørgsmål.

www.werlauff.com

9 788757 430936

ISBN 978-87-574-3093-6